

Υπόθεση T-388/00

Institut für Lernsysteme GmbH

κατά

**Γραφείου Εναρμονίσεως στο πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς
(σήματα, σχέδια και υποδείγματα) (ΓΕΕΑ)**

«Κοινοτικό σήμα — Διαδικασία ανακοπής — Προγενέστερο εικονιστικό σήμα περιέχον τα αρχικά ILS — Αίτηση του λεκτικού κοινοτικού σήματος ELS — Απόδειξη περί της χρήσεως του προγενεστέρου σήματος — Άρθρο 43, παράγραφοι 2 και 3, του κανονισμού (ΕΚ) 40/94 και κανόνας 22 του κανονισμού (ΕΚ) 2868/95 — Σχετικός λόγος απαραδέκτου — Κίνδυνος συγχύσεως — Άρθρο 8, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού (ΕΚ) 40/94 — Αιτιολογία»

Απόφαση του Πρωτοδικείου (τέταρτο τμήμα) της 23ης Οκτωβρίου 2002 II-4306

Περίληψη της αποφάσεως

1. *Κοινοτικό σήμα — Διαδικασία προσφυγής — Προσφυγή ενώπιον του κοινοτικού δικαστή — Αρμοδιότητα του Πρωτοδικείου — Διαταγή απευθυνόμενη στο Γραφείο — Αποκλείεται (Κανονισμός 40/94 του Συμβουλίου, άρθρο 63 § 6)*

2. Κοινοτικό σήμα — Παρατηρήσεις των τρίτων και ανακοπή — Εξέταση της ανακοπής — Απόδειξη περί της χρήσεως του προγενέστερου σήματος — Προθεσμία ταχθείσα από το Γραφείο — Ανατρεπτικός χαρακτήρας — Αμφισβήτηση των αποδείξεων από τον αιτούντα το σήμα — Χωρίς επίπτωση (Κανονισμός 40/94 του Συμβουλίου, άρθρο 43 § 2 κανονισμός 2868/95 της Επιτροπής, άρθρο 1, κανόνας 22 § 1)
3. Κοινοτικό σήμα — Παρατηρήσεις των τρίτων και ανακοπή — Εξέταση της ανακοπής — Απόδειξη περί της χρήσεως του προγενέστερου σήματος — Παραπομπή στα έγγραφα που προσκομίστηκαν στο πλαίσιο άλλης υποθέσεως — Επιτρέπεται (Κανονισμός 40/94 του Συμβουλίου, άρθρα 42 και 43)
4. Κοινοτικό σήμα — Καθορισμός και κτήση του κοινοτικού σήματος — Σχετικοί λόγοι απαραδέκτου — Ανακοπή από τον δικαιούχο προγενέστερου πανομοιότυπου ή παρόμοιου σήματος καταχωρισθέντος για πανομοιότυπες υπηρεσίες ή προϊόντα — Κίνδυνος συγχύσεως με το προγενέστερο σήμα — Κριτήρια εκτιμήσεως (Κανονισμός 40/94 του Συμβουλίου, άρθρα 8 § 1, στοιχ. β', και 2, στοιχ. α; περ. ii)
5. Κοινοτικό σήμα — Καθορισμός και κτήση του κοινοτικού σήματος — Σχετικοί λόγοι απαραδέκτου — Ανακοπή από τον δικαιούχο προγενέστερου πανομοιότυπου ή παρόμοιου σήματος καταχωρισθέντος για πανομοιότυπες υπηρεσίες ή προϊόντα — Ομοιότητα μεταξύ των προϊόντων ή υπηρεσιών και των οικείων σημάτων — Κριτήρια εκτιμήσεως (Κανονισμός 40/94 του Συμβουλίου, άρθρο 8 § 1, στοιχ. β')
6. Κοινοτικό σήμα — Καθορισμός και κτήση του κοινοτικού σήματος — Σχετικοί λόγοι απαραδέκτου — Ανακοπή από τον δικαιούχο προγενέστερου πανομοιότυπου ή παρόμοιου σήματος καταχωρισθέντος για πανομοιότυπες υπηρεσίες ή προϊόντα — Κίνδυνος συγχύσεως με το προγενέστερο σήμα — Αρχικά «ELS» και «ILS» (Κανονισμός 40/94 του Συμβουλίου, άρθρο 8 § 1, στοιχ. β')

1. Στο πλαίσιο προσφυγής ασκηθείσας ενώπιον του κοινοτικού δικαστή κατά της αποφάσεως ενός τμήματος προσφυγών του Γραφείου εναρμονίσεως στο πλαίσιο της εσωτερικής αγοράς (σήματα, σχέδια και υποδείγματα), το Γραφείο υποχρεούται, σύμφωνα με το άρθρο 63, παράγραφος 6, του κανονισμού 40/94, να λάβει τα μέτρα που συνεπάγεται η εκτέλεση της αποφάσεως του εν λόγω δικαστή. Επομένως, το Πρωτοδικείο δεν

μπορεί να απευθύνει διαταγή στο Γραφείο.

(βλ. σκέψη 19)

2. Ο κανόνας 22, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΚ) 2868/95, περί της εφαρμογής του κανονισμού 40/94 για το κοινοτικό σήμα προβλέπει ότι, αν ο ανακόπτων υποχρεούται να αποδείξει ότι έγινε χρήση του σήματος, το ΓΕΕΑ τον καλεί να το πράξει εντός προθεσμίας που του τάσσει. Δυνάμει της διατάξεως αυτής, σε συνδυασμό με το άρθρο 43, παράγραφος 2, του κανονισμού 40/94, η μη προσκόμιση στοιχείων που να αποδεικνύουν τη χρήση του σήματος εντός της ταχθείσας από το ΓΕΕΑ προθεσμίας συνεπάγεται την απόρριψη της ανακοπής.
3. Αν, στο πλαίσιο διαδικασίας ανακοπής που ασκήθηκε δυνάμει των άρθρων 42 και 43 του κανονισμού 40/94 για το κοινοτικό σήμα από τον δικαιούχο προγενεστέρου σήματος, αυτός οφείλει να αποδείξει τη χρήση του σήματος και στην περίπτωση που αυτός οφείλει ήδη να αποδείξει τη χρήση αυτή στο πλαίσιο μιας πρώτης διαδικασίας, ο ανακόπτων μπορεί να αναφερθεί στα έγγραφα που ήδη κατατέθηκαν στο πλαίσιο της πρώτης αυτής διαδικασίας αν καλείται εκ νέου να προσκομίσει την απόδειξη περί της χρήσεως του εν λόγω προγενεστέρου σήματος.

(βλ. σκέψη 31)

Ο ανατρεπτικός χαρακτήρας, τον οποίο επομένως έχει η προβλεπόμενη από την οικείο κανόνα προθεσμία, αποκλείει την εκ μέρους του ΓΕΕΑ λήψη υπόψη οποιασδήποτε αποδείξεως που προσκομίστηκε εκπροθέσμως. Ειδικότερα, το γεγονός ότι η αιτούσα, στις παρατηρήσεις της επί των αποδείξεων περί της χρήσεως του σήματος που προσκόμισε η ανακόπτουσα, τις αμφισβήτησε δεν μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα την εκ νέου έναρξη της προθεσμίας αυτής και τη δυνατότητα της ανακόπτουσας να συμπληρώσει τα αποδεικτικά στοιχεία περί της χρήσεως που προσκόμισε εντός της ταχθείσας από το ΓΕΕΑ προθεσμίας.

(βλ. σκέψεις 28-29)

4. Το άρθρο 8, παράγραφος 1, στοιχείο β', και παράγραφος 2, στοιχείο α', περίπτωση ii, του κανονισμού 40/94 για το κοινοτικό σήμα προβλέπει ότι «κατόπιν ανακοπής του δικαιούχου προγενεστέρου σήματος, το αιτούμενο σήμα δεν γίνεται δεκτό για καταχώριση εάν, λόγω του ταυτοσήμεου του ή της ομοιότητας με το προγενέστερο σήμα και του ταυτοσήμεου ή της ομοιότητας των προϊόντων ή υπηρεσιών που προσδιορίζουν τα δύο σήματα, υπάρχει κίνδυνος σύγχυσης του κοινού της εδαφικής περιοχής στην οποία απολαύει προστασίας το προγενέστερο σήμα. Ο κίνδυνος σύγχυσης περιλαμβάνει και τον κίνδυνο συσχέτισης με το προγενέστερο σήμα». Ως προγενέστερα σήματα νοούνται «σήματα καταχωρισμένα σε κράτος μέλος τα οποία έχουν κατατεθεί πριν από την ημερομηνία αίτησης κοινοτικού σήματος».

Συναφώς, συνιστά κίνδυνο συγχύσεως ο κίνδυνος να πιστεύσει το κοινό ότι τα σχετικά προϊόντα ή υπηρεσίες προέρχονται από την ίδια επιχείρηση ή, ενδεχομένως, από συνδεδεμένες μεταξύ τους οικονομικώς επιχειρήσεις, ο κίνδυνος δε αυτός πρέπει να εκτιμάται συνολικώς, λαμβανομένων υπόψη όλων των σχετικών παραγόντων της συγκεκριμένης υποθέσεως. Αυτή η συνολική εκτίμηση συνεπάγεται κάποια αλληλεξάρτηση των λαμβανομένων υπόψη παραγόντων και, ιδίως, της ομοιότητας των σημάτων καθώς και της ομοιότητας των προσδιοριζόμενων προϊόντων ή υπηρεσιών. Έτσι, μια ελαφρά ομοιότητα μεταξύ των προσδιοριζόμενων προϊόντων ή υπηρεσιών μπορεί να αντισταθμίζεται από μια έντονη ομοιότητα μεταξύ των σημάτων και αντιστρόφως.

Όσον αφορά τη σύγκριση των συγκρουομένων σημείων, η συνολική εκτίμηση του κινδύνου συγχύσεως πρέπει, όσον αφορά την οπτική, ακουστική ή εννοιολογική ομοιότητα των εξεταζομένων σημάτων, να στηρίζεται στη συνολική εντύπωση που προκαλούν τα σήματα, λαμβανομένων υπόψη, μεταξύ άλλων, των διακριτικών και κυρίαρχων στοιχείων τους. Δεν μπορεί να αποκλειστεί συναφώς ότι η ακουστική και μόνον ομοιότητα σημάτων μπορεί να δημιουργήσει κίνδυνο συγχύσεως.

(βλ. σκέψεις 51, 62)

(βλ. σκέψεις 44-46)

5. Κατά την εξέταση ανακοπής ασκηθείσας από τον δικαιούχο προγενέστερου σήματος, δυνάμει του άρθρου 8, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 40/94 για το κοινοτικό σήμα, για την εκτίμηση της ομοιότητας μεταξύ των σχετικών προϊόντων ή υπηρεσιών, επιβάλλεται να λαμβάνονται υπόψη όλοι οι ασκούντες επιρροή παράγοντες που χαρακτηρίζουν τη σχέση μεταξύ των προϊόντων ή υπηρεσιών. Στους παράγοντες αυτούς περιλαμβάνονται, ειδικότερα, η φύση τους, ο προορισμός τους, η χρήση τους, καθώς και ο ανταγωνιστικός ή συμπληρωματικός χαρακτήρας τους.

6. Επομένως, για το γερμανικό κοινό, υπάρχει οπτική και ακουστική ομοιότητα μεταξύ του σημείου «ELS», του οποίου ζητείται η καταχώρηση ως κοινοτικού σήματος για «Υπηρεσίες εκπαίδευσης, ειδικότερα μαθήματα αγγλικής» (κατηγορία 41 του Διακανονισμού της Νίκαιας) και τα «Εκπαιδευτικά εγχειρίδια και προϊόντα του τυπογραφείου, δηλαδή βιβλία ασκήσεων για φοιτητές, κατάλογοι, διδακτικά εγχειρίδια, έντυπο διδακτικό υλικό και σχέδια και βιβλία για φοιτητές επιθυμούντες να μελετήσουν τα αγγλικά ως ξένη γλώσσα» (κατηγορία 16) και του σήματος που αποτελείται από οπτικό σημείο που περιλαμβάνει τα αρχικά «ILS», το οποίο έχει καταχωρηθεί προηγουμένως στη Γερμανία για τις «υπηρεσίες αναπτύξεως και διοργανώσεως μαθημάτων δι' αλληλογραφίας» (κατηγορία 41).

Λαμβάνοντας υπόψη, αφενός, την ταυτότητα μεταξύ των υπηρεσιών «αναπτύξεως και διοργανώσεως μαθημάτων δι' αλληλογραφίας» που δηλώνονται από το προγενέστερο σήμα και των «υπηρεσιών εκπαιδεύσεως, ειδικότερα των μαθημάτων αγγλικών» που δηλώνει το αιτούμενο σήμα και την ομοιότητα των υπηρεσιών «αναπτύξεως και διοργανώσεως μαθημάτων δι' αλληλογραφίας», που αναφέρονται πιο πάνω, με τα «εκπαιδευτικά εγχειρίδια και προϊόντα του τυπογραφείου, δηλαδή βιβλία ασκήσεων για φοιτητές, καταλόγους, διδακτικά εγχειρίδια, έντυπο διδακτικό υλικό και σχέδια και βιβλία για φοιτητές

επιθυμούντες να μελετήσουν τα αγγλικά ως ξένη γλώσσα» τα οποία αφορά το αιτούμενο σήμα, και, αφετέρου, την εν λόγω ομοιότητα μεταξύ των οικείων σημείων, οι διαφορές μεταξύ αυτών δεν αρκούν για να αποφευχθεί η ύπαρξη κινδύνου συγχύσεως στην αντίληψη του κοινού προς το οποίο απευθύνονται, ώστε το να κριθεί ότι δεν υφίσταται αυτός ο κίνδυνος συνιστά παράβαση του άρθρου 8, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 40/94 για το κοινοτικό σήμα.

(βλ. σκέψεις 68, 73, 75, 78)